

Kihelkonnaleht

Väljaandja MTÜ Pillistfer • Kevad 2014. • Leht ilmub kogu arvuga 2000 tk. • Jagamiseks tasuta.

Tere, tänan, palun vabandust!

Käesolev kihelkonnaleht on ühe ettevõtmise kokkuvõttev tulem.

Aasta tagasi alustas MTÜ Pillistfer piirkonnas KÜSK toetusel läbi viima kommunikatsiooni projekti, mille kaudu soovisime tõsta kogukondlikku teadlikkust kommunikatsioonist ja piirkonna kuvandist. Maakeeli öelduna: proovida kogukonnas ja piirkonnas läbi viia kokkusaamisi, mis julgustaksid organisatsiooni ja KOV spetsialiste omavahel julgelt läbi käima, arutlema koostöövõimaluste üle ning rää-

kima ühisest kuvandist- kuidas paistame väljapoole?

Suhtlemismallide muutumine on pikaldane protsess nagu tõdeb kihelkonnalehes ka superviisor Karin Härmat. Alguseks tuleb välja kraamida olemasolevad väärtused, need tolmust puhtaks lüüa ning vajadusel uuendada.

Kuid kas saab kaasaja kogukondliku suhtlemise baasoskustes olla midagi päris leitudamata? Arvan, et mitte. Nii nagu inimeste vahel, on ka organisatsioonide; kogukondade; piirkondade avatud suhtlemise ja sõbraliku

koostöö aluseks 3 lihtsat fraasi: tere, tänan ja palun vabandust.

Sõltumata kaasaja infotehnoloogia võimalustest: veebist, e- kirjast või kõikvõimsast sotsiaalmeedia võrgustikest Facebook ja Twitter, toimib selline viisakus samamoodi, kui aegu tagasi.

PILLE-RIIN PREGEL KALMUS
Kommunikatsiooni projekti juht

Suhtlemise aluseks on... rosinad ja herkulad

Mõnikord on nii, et igapäevane kogukonna elu ja suhted tunduvad nagu sööks tooreid herkulaid. Tegelikult - milline pettus ja pettumus! Sel toidul pole mingit maitset ja kujutan vaid ette, et pärast selle söömist tekib sellise higise tööhobuse tunne.

Mida siis teha, et seda muuta? Kui jätkata kulinaarses võtmes, siis võib lisada müslile jogurtit, kaneeli ja valida ilusam taldrik. See võib toimida, ent mitte pikaajaliselt.

Aeg-ajalt võib kogukonnas, vallas või piirkonnas tekkida seis, kus inimestel on tunne, et vana moodi enam ei taha, kuid uut moodi veel ei oska. Siis viskavad herkulad ikka väga üle ja tekib soov ainult rosinade järele.

Neil (rosinatel) on minu meelest väga tore olemus - pakist välja võttes on nad väikesed, krimpsus ja vähelubavad. Toidu sisse pannes toimub aga muutus: see võtab uue pehme kuju ning annab just sellise parajalt magusa maitse. Ja mitte ainult - nüüd on sellel roal justkui üllatus kaasas!

Seda paralleeli kogukonna ellu tuues võib rosinad võrrelda väikeste muutustega näiteks inimeste vahelises suhtluse paranemises. Infotehnoloogia on teinud suhtluse pealtnäha küll väga hõlpsaks, kuid sügavamate suhtlemismuutuste juures käib alati kaasas hulk kahtlusi ja ebakindlust, mida e-mail, Facebook või veebileht ei vähenda.

Kohanemine uue olukorraga võtab alati aega, kuna tuleb vaa-

data üle väärtused ja luua uued tähendused.

Nende abil saab iga kogukonna liige tunnetada oma kohta ja rolli ka suuremas grupis - vald, piirkond.

Alati on olulised küsimused, mis eesmärgiga ma midagi teen, kus on minu piirid, mille eest ma vastutan või keda ma saan usaldada. Teisisõnu öeldes, mis võimalused mul on, kui retseptis on "rosinad või herkulad" või „rosinad ja herkulad“. Kas minul on võimalik neid kuidagi ühendada? Või millises koguses ma üht või teist vajan?

Kogukonna-piirkonna tasandil inimeste vahelise kommunikatsiooni teemadega tegelemine võib anda võtme mõnele neist küsimustest. Mõni vastus jõuab kohale alles aastate pärast, kuna kogukonna areng sõltub tegelikult iga selle liikme arengust ja valmisolekust muutusteks. Ka puud lähivad kevadel lehte alles siis, kui keskkond (ilm) on selleks piisavalt soojaks läinud.

KARIN HÄRMAT
Tallinna Ülikooli kommunikatsiooni lektor ja superviisor

Milleks kodukandi reklaamklipid?

Me veedame päris suure osa oma elust pildi- ja videomeedia keskkonnas. Maailmas räägitakse üha rohkem video keelt, mille oskamine avardab meie maailmapilti. Samas kõik see tõmbab meid kaugemale oma kogukonnast. Võiks isegi öelda, et side kohaliku kogukonnaga katkeb, sest enam ei vaata kõik ühte telekanalit ja sama seriaali ning kokku saades polegi nagu millest juttu teha.

Reklaami eesmärk on jõuda sihtrühmani lahterdades meid tavaliselt vanuse, soo, huvide jms. järgi.

Piirkondlikul-kogukondlikul tasandil peaks info/reklaami sihtrühmaks olema suurem osa elanikest. Oleme harjunud elama koos reklaamidega, aga piirkondlik reklaam on põhiliselt paberkanal (valla või linnaleht), heal juhul veebilehel. Paljud enam ei kasuta neid kanaleid info hankimiseks. Videomeedia pakub samal ajal võimaluse kaasata kõiki tuletades meelde emotsioonide kaudu meie kuuluvust ja ühistegemise rõõmu nende inimestega, kes on meie ümber.

Virgo Öitspuu (vasakul) noortega kogukonna klippide teemasid valimas.

Pildimeedia tundub paljude jaoks mida suurt, kallist ja globaalset. Täna päeval on tehniliselt võimalus pea igal inimesel luua videoid, puudu jääb ainult tahtmisest ja oskusest.

Arvan, et tuleb liikuda ajaga kaasas ja kasutada võimalusi mida

antud ajahetk pakub. Et siis: tuleb muuta reklaami lõhestav mõju piirkonda ühendavaks teguriks.

VIRGO ÖITSPUU
koolitaja

Vaata reklaamklippe:
www.youtube.com/PilistvereTV

Meedia on rämps ja valetab

Tihti kuulen pealkirjas toodud tõdemust. Uurin siis seepeale, milliseid meediakanaleid inimene tarbib? Vastuses saan kollesemast kollase loetelu.

Aga maailma parim ajakiri „National Geographic“? Aga „Sirp“? Aga „Maaleht“? Aga „Kes-Kus“? Vaikus. Õlakehitus.

Kui tarbime rämpsitoitu, siis teame, mis me ihust saab. See muutub koledaks ja lotendavaks. Muud tervisehädad lisaks. Mis aga juhtub rämpsmeedia tarbija ajuga? Kas sellele oleme mõelnud?

Laias plaanis on meedia-ilm nagu supermarket oma roogade valikuga alates gurmeest ja lõpetades rasvas ujutatud kartulitega. Valik on valija teha. Toit on toituja valida. Nii ihule kui vaimule. Nii lihtne see ongi.

Ja mis veel eriti tähtis - iga ajaleht, ka pisematest pisem vala- ja kogukonnaleht on meie elu kroonika meie laste ja lastelaste jaoks. Vastus küsimusele, kuidas me elasime. Hoidkem siis seda kroonikat hellalt, toiteme oma uudistega, ka kõige pisematega,

sest just need on meie elu lugu. Et tulevikus ei haigutaks selle loo asemel auk ajus.

REIN SIKK
EPL/Maaleht

Kuvandi loomisest

Kõik piirkonnad, linnad, asulad võistlevad omavahel potentsiaalsete elanike, ettevõtete -investorite ning turistide ja küllastajate tähelepanu eest. Selles võistluses tõusevad esile paigad, mis suudavad selgelt eristuda ja silma paista.

Emotsionaalse olevusena on inimese jaoks otsustamisel sageli taju olulisem kui reaalsus. Inimesi on võimalik mõjutada läbi koha kuvandi ja tekitada sellega emotsionaalne seos. Selgelt eristuv ja sümpaatne kuvand aitab teha esmase otsuse kaaluda piirkonda elukohana või kohana, kus oma äri püsti panna või kus veeta oma puhkus.

Koha kuvandi loomisest mängevad äärmiselt olulist rolli ko-

halike elanike nägemus endast ja oma elukohast ning lood, mida nad jutustavad oma tuttavatele ja piirkonna küllastajatele. Iga kohalik inimene on piirkonna turundaja oma lugude ja isiklike kogemuste kaudu.

ÜLLE PUUSTUSMAA
Koolitaja, BDA Consulting

Valdade ühinemise müüdid

Kohalike omavalitsuste reform ja sellega seotud kohalike omavalitsuste (KOV) ühinemised on olnud pikalt kohaliku tasandi poliitika kujundamise agendas. Siiski pole suudetud kokku leppida tervikreformi paketti, mis oleks jõudnud rakendamiseni. Põhjusteid on nii maailmavaateliisi, poliitilis-konjunktuurseid kui ka põhimõtteliselt erinev arusaamine kohaliku tasandi rollist heaaluteenuste osutamisel ja keskvoimu tasakaalustamisel.

Paradoksaalsel kombel on ühinemise teed mindud just nendes riikides, kus on traditsiooniliselt väga tugev kohalik tasand ja autonoomia nagu nt Põhjamaades. Samal ajal Lõuna-Euroopas, kus kohalikes suhetes domineerib keskvoim ja omavalitsuste rollid on rohkem piiratud võrreldes Põhja-Euroopaga.

Eesti omavalitsussüsteem on loodud Põhjamaade eeskujul. Valdad ja linnad peaksid osutama märkimisväärse osa heaaluteenustest, neil peab õigus ja võimekus oma tegevusvaldkondades poliitikat kujundada arvestades kohalikkude eripära ja elanike vajadusi. Lõuna-Euroopa omavalitsusmudel baseerub hoopis teistel põhimõtetel. Nende peamine roll on tagada kommunaalvaldkonna tegevused ning luua võimalused, et inimesed saaksid tööl käia. Need on täiesti erinevad arusaamad omavalitsuse rollist ja seega ka omavalitsussüsteemi kujundamisest. Nii kaua kui pole ühtset või domineerivat nägemust esimeses, pole võimalik kokkuleppida ka omavalitsusreformis.

Ühinemisi pole olnud palju, müüte aga küll ja rohkem!

Nii on Eesti sellel teelahkmel olnud peaaegu 20 aastat. Alates 1996. aastast on toimud omavalitsuste vabatahtlikud ühinemised. Kokku on selle aja jooksul ühinenud 69 omavalitsust 29 uueks omavalitsuseks, KOVde arv on vähenenud 254-lt 215-le. Seega on

märkimisväärne kogemus sellest, mida ühinemisprotsess tähendab, mis kasu sellest on ja millised ohte endaga kaasa toob. Omavalitsuste ühinemisi on uuritud väga palju, kuid oma elu elavad endiselt teatud müüdid või hirmud, mida arvatakse ühinemisele kaasnevat.

Müüt 1 – ühinemise eesmärk on kulude kokkuhoid

Ma ei ole kohanud ühtegi reformiplaani ega ühtegi ühinemise juhtumit, kus kulude kokkuhoid oleks seatud eesmärgiks. Eesti omavalitsuste kulude-tulude suhe on selline, et siit pole midagi kokku hoida. Paljudes valdkondades on hoopis vaja kulusid suurendada. Ühinemise eesmärk selles kontekstis saab olla olemasolevate vahendite optimaalsem kasutamine. Läbi mastaabikasvu tugevdada ja suurendada varem alarahastatud või puuduvaid valdkondi. Need vahendid tulevad peamiselt juhtide vähenemisest ja paremast finantsplaneerimisest võimekusest.

Müüt 2 – mitu vaest ja nõrka kokku pannes ei saa rikkamat ja tugevamast

Valitsemisuuhtlikkuse kasvu osas on ühinemise tulemid kõige selgemad. See tuleb peamiselt ametnike spetsialiseerumisest ja seni katmata valdkondades ametnike värbamisest. Kui väikevallas on üks sotsiaalnõunik, kes tegeleb kõigi sotsiaaltöö valdkondadega ning lõpuks on veel ka avalduste menetleja, siis kolme omavalitusega ühendvallas saavad sotsiaalnõunikud spetsialiseeruda kitsamale valdkonnale. Või siis nt vallasekretärid saavad spetsialiseeruda vallasekretäri, juristi ja personalitöö osas – kahte viimast pole üheski meie piirkonna vallas. Ühinemise tulemusena ülejäävatest

„Uus rikkus ja tugevus tuleb administratsiooni töö paremast korraldamisest ja see loob parema valitsemiskvaliteedi.“

töölõikudest saab arendada uusi ja seni katmata tegevusvaldkondi, nt valdkonnajuhid ja spetsialistid hariduse, noorsootöö, arendustegevuste jt valdkondades. Ehk siis uus rikkus ja tugevus tuleb administratsiooni töö paremast korraldamisest ja see loob parema valitsemiskvaliteedi.

Müüt 3 – väheneb kohalik demokraatia

Kindel on see, et valla peamaja kaugeneb inimesest, ilmselt ei saa nii hõlpsalt enam vallavanemal nõobist kinni võtta ja võib-olla tuleb ametniku jutule saamiseks aeg kokku leppida. Kuid kas kellegi isiklike probleemide lahendamine nõobist-kinni-põhimõttel on siis demokraatia ja kõigi elanike üldises huvides? Minu arvates on demokraatia näitaja just kodanikele professionaalsem nõuanne ja võrdsem kohtlemine.

Samuti on demokraatia mõõdupuu suurem mitmekesisus volikogus. Analüüsid on näidanud, et kui väikevallas saab enam kui pooltel juhtudel üks valmisnimekirja üle poolte volikogu mandaatidest, siis ühendvallas saab võitja ca

kolmandiku mandaatidest. See tähendab, et võimu teostamiseks tuleb luua koalitsioone ning selle tulemusena on esindatud suuema hulga valijate huvid.

Loomulikult kasvab ka volikogu liikmete kvaliteet. Teame omast kogemusest, et väikeses vallas on mõnikord rakse kokku saada niigi palju kandidaate kui volikogus on kohti. Suuremas omavalitsuses tekib aga reaalne konkurents ning valituks osutuvad parimad, kes suudavad, oskavad ja tahavad panna volikogu töösse.

Kohalik tasandi oluline roll on olla kodanike kaasamise tasandiks, oluline on inimeste osalemine valla juhtimises ja otsustamises. Uuringud on näidanud, et ühendvallas see mitte ei vähene, vaid kasvab. Siin on kaks põhjust. Esiteks, vallavõimu ruumiline kaugenemine suurendab elanike endi vastutustunne kohalike asjade eest. Tekivad aktiivsed külaseltsid/külavanemad, kes hakkavad ise kohapeal vabaaja tegevusi korraldama. Teiseks, suureneb vallavõimu valmisolek ja ka võimalused kodanikeühenduste kaasamiseks otsustamisse ja avalike teenuste osutamisse.

Müüt 4 – kaugemad piirkonnad jäävad tähelepanuta ja tekivad ääremaad

Siit on leida ühinemiste negatiivseid näiteid. Aga paljuski on see

nõrga juhtimise ja kehvade juhtide küsimus. Kui ühes vallakeskuses elavad inimesed ning seal on alati olnud nt raamatukogu, sotsiaalabi, lasteaiad ning nende asjade järele on vajadus, siis ma tahaks näha vallajuhti, kes ütleb, et valla selle piirkonna inimestele ühte või teist teenust pole vaja. Juhtides peab olema piisavalt riigimehlikkust ja arusaam enda esinduskohustusest. Teine aspekt on kujundada valla sisemine valitsemisstruktuur, mis arvestaks nii kogukondlikkuse kui ka efektiivsusega. St esma- ja isiku-teenused peavad olema inimesele lähedal ja kättesaadavad, vallavõim peab olema kohapeal esindatud ning piirkonnas peab olema märkimisväärne otsustusõigus. Tugi- ja strateegilised teenused võivad olla koondunud kaugemale keskusesse. Inimese jaoks ei ole vahet, kus istuvad raamatupidajad, sekretärid, planeeringu- ja ehitusspetsialistid, arendustöötajad jne, aga samas kvaliteetseks juhtimiseks on kõik need ametikohad vajalikud. Seega valla sisemiste piirkondlike tasakaalude kujundamine on väga vajalik nii ääremaastumise kui ka avaliku võimu kättesaadavuse seisukohast.

Alati võib leida argumente, miks midagi mitte teha – tihti on need argumentid ise müüdi staatuses – aga elu viib edasi lahenduste otsimise. Võib-olla võiks neid lahendusi otsima hakata ka Kõo-Imavere-Võhma koostöös?

KERSTEN KATTAI
Tallinna Ülikooli Riigiteaduste Instituudi avaliku halduse lektor
Võhma linnavalitsuse liige

„Lepiks ehk lõpuks kokku, millist Eestit me tahame ja jõuame üleval pidada? Kas kehtivat halduskorraldust sisuliselt eiravat ja omasoodu kulgevat paari suurema keskuse Eestit? Või selle paratamatusega arvestavat, ent ka väiksemate ja kaugemate kantide omapära võimendavat Eestit?“ /.../

„Meil tuleb lõpuks leida ratsionaalsed, parimad ja miks mitte ka Eestile ainuomased lahendused. Lahenduste leidmise ning nende järgi tegutsemise aluseks on tahe näha asju teisiti.“

Ega ju asjata öelda, et kõik muutused saavad alguse mõõdapääsmatusest. Tõdemusest, et vanaviisi enam ei saa. Ehk see, mis meid siia on toonud, ei vii meid enam edasi. Mulle tundub, et see hetk on kätte jõudnud nii omavalitsuste kui riigi ja kogu ühiskonna jaoks.

Mistõttu ma kutsungi kõiki omavalitsusjuhte aktiivselt ja nõudlikult osalema riigi ja kohaliku võimu ülesannete tänapäevase jaotuse kokkuleppimisel. Kutsun üles vabakonda, küla- ja asumiseltse välja käima ideesid, milline võiks olla nende roll tulevases tööjaotuses. Saagu sellest plaanist eeloleval sügisel algava parlamendivalimiste debati keskne osa.“

TOOMAS HENDRIK ILVES
Eesti Vabariigi President
2014. aasta Linnade ja Valdade Päevadel

Kogu kõne: <http://www.president.ee/et/ametitegevus/koned/10001-2014-03-26-11-30-14/index.html>

See, et uue alustava valitsuse koalitsioonileppes on kirjas selge eesmärk töötada 2015. aastaks välja - ilmselt küll uus – aga ikkagi omavalitsusreformi kava, pole mu meelest üldse väike asi. Vastupidi, selles võib näha olulist muutust võrreldes puhtal eitusel baseerunud retoorikaga. Alati võib öelda, et oleks võinud kaugemale jõuda, aga oluline mentaalne edasiminek ja valikute selginemine on viimase aastaga sel teemal toimunud.

Senine kava põhines lootusel, et enne tehakse põhimõtteline otsus ära ja siis asutakse ülesannete, rahastuse ja maakondliku tasandi juurde. Uus koalitsioon leiab, et tuleb neid asju teha teises järjekorras. Ütleks nii, et peasi, kui edasi liigutakse ja lõpuks tehtud saab – suurt vahet pole, mis järjekorras ja kelle juhtimisel.

Selline reform ei saa sündida justkui vastu tahtmist. Siis ei tulest head nahka ja seda tagantjäreli kirumist pole vaja, mis sellisel juhul veel aastaid teda saadaks. Nii et kui

praegune ajutine pidurdus osutub hoovõtuks veel parema ja laiemalt ning üksmeelsemalt toetatud reformikava sünnil, siis pole vast väga lugu, kas see sünnib aasta varem või hiljem. Järgmiste kohalike valimisteni 2017 sügisel on ka veel piisavalt aega. Samas pole mõtet teha illusiooni, et ükskord töötatakse välja selline reformikava, mis meeldib absoluutselt kõigile.

Eesmärk on ju ikkagi see, et omavalitsused oleks tugevamad. Üle poole Eesti valdadest-linnadest on väiksemad kui 2000 elanikuga, neist tervelt 40 omavalitsust vähem kui 1000 elanikuga. Omavalitsuste koostöö ja ühinemine ei ole kindlasti vastandid. Mõlemad on suutlikkuse suurendamise vahendid. Ka suuremate omavalitsuste puhul jääb osa ülesannete optimaalseks piirkonnaks ikka neist laiem ala. Küsimus on, et kui vaatame viimase kahekümne aasta kogemust omavalitsuste koostööst, siis kas see on piisav, et olla lahendus ühinemiste asemel?

Sageli lihtsalt ei jätku kõigi nende omavalitsuste jaoks asjalikke tegijaid ning samas ei ole spetsialistide ka väga väikeses vallas piisavat koormust. Siin pole ju asi selles, kui hästi on kusagil seaduses kirja pandud omavalitsuste ülesanded, vaid milliseid neist ülesannetest suudetakse igal pool ka tegelikult täita. Võib ju seadusesse kirjutada, et omavalitsus peab tegelema näiteks lastekaitsega, aga kui tegelikult enamikus omavalitsustes ei ole lastekaitsetöötajat, nagu Riigikontroll on ühes raportis välja toonud?

SULEV VALNER

Koostöö aitab eesmärgile lähemale

Esialgne võrgustiku hoovõtt mõni aasta tagasi tõi kokku sotsiaalvaldkonna töötajad ning kooli esindajad. Ikka vajadusest, kus sinu ja minu tööd hakkavad vallas otsapidi kokku puutuma või kattuma.

Tegeliku arenguhüppe andis võrgustikule Imavere vallas 2011-2012 läbi viidud noorsootöö enesehindamine. Üha selgemaks sai, kui väga on vaja, et noortega tegelevad osapooled mõistaksid põhimõttelisi küsimusi samamoodi. Kooli ja noortekeskuse omavahelise töö kooskõlastamine tõi kaasa juba kvaliteedimuutuse- täiendasime üksteist sobivates kohtades.

2014 aasta alguses sai võrgustiku „lülitatud“ ka valla sotsiaalvaldkond ning selgus, et teemasid mida omavahel arutada ja edendada oli uskumatult palju! Praeguse Imavere

valla sotsiaalvõrgustiku moodustavad: kooli juhtkond, Päevakeskus ning sealne projektijuht; sotsiaaltöötaja ja Noortekeskus. Kokku 8 inimest.

Oleme aru saanud, et võrgustiku töös ei pea kõik osalised alati korraga kohal olema, tähtis on infovahetus ja vajaduspõhisus. Eesmärk on ennetustöö ja hästi läbimõeldud lahenduste otsimine. Oluline on, et abivajavat noort märgataks ning tema aitamiseks tegutsetakse.

Selle aasta kevadtalvel algatatud projekti „Kuriteoennetus kogukonnas“ kaasasime juba ka Pilstvere koguduse ning Võhma linna inimesed. Valmis on saanud suurema piirkonna (Võhma-Imavere-Kõo) sotsiaalne kaardistus, mis näitab nii arvuliselt kui kirjeldustes, kui sarnased me oma probleemidelt oleme.

Just seda projekti kirjutades mõistsin, kui liukvad on praegused noored: Imavere noorte suhtlus Pilstvere või Võhma noortega mõjutab mitte ainult noori ennast vaid ka meid, täiskasvanuid. See on esmane põhjus, miks peaksime tegema koostööd, ühtlustama noorsootöö kvaliteeti ning jagama kogemusi ja ressursse.

Koostöö kaudu saame jõuda eesmärgini – ennetustööni. See, mida teeme praegu, igaüks oma nurgas pusides, on justkui tulekahju kustutamine. Koostööst räägitakse palju, kuid tegutsemiseni jõutakse millegipärast vaevaliselt. Koos me jõuaksime rohkem!

REIMA NÕMMIK
noorsootöö spetsialist
Imavere Valla Avatud
Noortekeskus

Kesk-Eesti laat – kodukihelkonna esiletõstmise koht

Võhma linnapäevad said alguse 1997. aastal, kui linnapeaks oli Enno Plaks. Ürituse idee algatajaks oli aga abilinnapea Jaak Aab.

Aasta enne oli pankrotistunud Võhma lihakombinaat, mis tekitas suure tööpuuduse linnaelanike seas. Et pisutki linnaellu tuua positiivsemat meeleolu ning meelelahutust koos kaubandusega, otsustatigi korraldada Võhma linnapäevad ja laat.

Selle aasta suvel 1.-2. augustil toimuvad linnapäevad koos laadaga juba 17. ndat korda!

Ootame ärksaid mõtteid ja ideid kogu kihelkonnarahvalt-tegemist on ju Kesk-Eesti laadaga.

Nii võiks just see ettevõtmine olla kohaks, kus me oma Pilstvere kihelkonda nii kultuuriliselt kui kaubanduslikult esile tõstame ning suuremale avalikkusele näitame.

Võhma linnapäevad on: erinevad etteasted laval, kohtumised vanade tuttavatega, õhtused tantsuõhtud ja laadamelu. Esimesel õhtul on oodatud kaasa elama kõik „Hellelade Vellede“ fännid ja teisel õhtul lahutab meelt „Apelsin“. Kogu päeva jooksul toimub erinevaid

tegevusi igale eale. Linnapäevade teisel õhtul toimub ka traditsiooniline ilutulestik, mis, meenutades aastavahetust, on linnaelanike jaoks oluline nagu kirss tordil.

ANNELI SIIMUSSAAR
Võhma linnapea

Laenatud noored ehk edasiviiv koostöö

Möödunud sügisest hoogustus kihelkondlik koostöö noortevaldkonnas. Kuigi Võhmas oli ja on aktiivseid noori ka varem ja praegu, siis tundus, et saime juurde uut energiat. Liitusime juba käimasolevate noorteprojektidega ning seeläbi saime koheselt osaleda erinevatel reisidel ja ühissündmustel. Naabrite eeskujul on nakatanud ka siin suuremat hulka noori. Hea on see, et tegevustesse

oleme saanud kaasata noori, kes kooli huvitões ei osale või siis siin enam ei õpi. Nagu jaanuaris Imavere toimunud öökoolis arutasime-tõdesime: väikestes kohtades on vahel noori vaja kokku „laenata“, et meid oleks rohkem ning elu põnevam.

Loodan, et koostöö jätkub ning kaasame veel erinevate piirkondade noori. Kindlasti on noortele ühissündmused, nagu öökool, kooli-

tused, aga ka lihtsalt noorteõhtuid kindla teema ja mängudega.

Kui meie, täiskasvanutena, soovime, et meil oleksid piirkonnas tublid noored, peame ka ise vahel välja astuma oma tavapärastest raamidest ning tegema julge sammu uskumatutena tunduvatesse ideedesse.

TIINA TART
Võhma Gümnaasiumi huvijuht

VÕHMA VAK – MIS SEE ON?

Selle aasta algusest on Võhmas kultuurielus toimunud oluline muudatus: oleme ühendanud üheks organisatsiooniks kultuurikeskuse, päevakeskuse, kaarhalli ja spordikeskuse. Ehkki üksused jäävad toimetama endiselt oma ruumidesse ühendab meid kõiki nimi Võhma Vaba Aja Keskus. Lühendina kasutame ka sõna Võhma VAK.

Kultuurielu on Võhmas olnud vilgas, kuid noorsoo- ja sporditöö vajavad pisut kohendamist. See tä-

hendab - püüame kooli spordisaalile leida rohkem rakendust ja pakkuda kasutusvõimalusi ka täiskasvanutele. Samuti saame ja tahame korraldada paremini noorsootööd: lisaks kaarhallis toimuvale noortetööle soovime käima saada ka teise noortekeskuse. Võhmas on praegu kuni 17. aastaseid noori üle 200, mis tähendab, et vaja on mitmekesisust ja erinevaid võimalusi.

Selleks, et linnarahva vaba-ae- ga koordineeriv meeskond oma-

vahel hästi tööle saada võetakse lisaks juurde ka noorsootöö- ja spordispetsialist.

Minu esimesed suuremad väljakutsed on Võhma Jaaniku ja Linnapäevade korraldamine koos meeskonnaga. Tunnen ennast Võhma linna entusiastina ning soovin selles valdkonnas kaasa rääkida ja tegutseda, mitte kõrvaltvaatajaks jääda.

SILVIA MURRO
Võhma VAK juht

Pilstvere kalmistu on kihelkonnarahva ühine pühapaik

Paarkümmend aastat tagasi omandireformi käigus loobus suur osa kogudusi ajaloolistest valdustest – kalmistutest. Need anti üle kohalikele omavalitsustele, kes hakkasid korraldama kalmistul toimuvat.

Siiski on tänaseni kogudusi, kes kalmistuid jätkuvalt hooldavad ja hoiavad. Nende hulgas on ka Pilstvere kogudus.

Nii osutabki kogudus avalikku teenust, mida vajavad kihelkonna inimesed. Selleks, et Pilstvere ajalooline kalmistu oleks tervikuna hooldatud, aitavad kaasa kihelkonna kõik 4 omavalitsust kui ka koguduse enda töökorraldus: mahukaid töid viiakse läbi talgute vormis.

Kalmistuseadus ütleb, et hauaplatsse väljastatakse kasutajatele tasuta. Lisaraha tohib kalmistu haldaja küsida vaid teenuste eest, mida inimene ei ole sunnitud ostma. Nendeks võivad olla nii hauaplatsi haljastus- ja hooldusteenus, küünla süütamine või hauaplatsil kasutatav materjal (liiv, lilled, latern jms).

Kogudus vaatab kalmistule kui tervikule: see pole vaid maa-ala, kuhu sängitatakse lahkunuid või korrastatud pargiala hauatähistega, mis meenutavad meile ajalugu. See on kogukondlik ühine pühapaik, mis toob inimesed kokku mõtisklema elu kaduvuse, igaviku ja kultuurimälu üle. Pühadus ei piirdu vaid oma lähedaste platside hooldamisega, vaid hõlmab iidset pühapaika kui tervikut.

Kui miski tundub kalmistul häirivat, olgu selleks siis lahtilükkamata tee või viltu vajunud puu, siis ollakse varmad häälekalt

nõudma või näpuga viibutama. Üsna inimlik, eksle?

Samas on vähe inimesi, kes vabatahtlikult nõu ja jõuga panustavad kalmistu kui terviku hoidmisse. Pean silmas arutelusid, kuidas rajada vanasse kalmistu osasse veevõtukoht või mida teha vanade rauast/malmist ristidega, mis on upakil või teisaldatud? Kust peaks tulema lisaraha, mis võimaldaks ajaloolisel kalmistul ohutult maha võtta vanu puid või kuidas korrastada kalmistu väravad ja kabel, mis vajaksid restaureerimist vastavalt Muinsuskaitseameti nõuetele.

Kui valdaja jäetakse muredega üksi, siis hakkavadki ilmneva vead: algul väikesed, pikapeale aina suuremad ja sügavamad.

Ehkki Muinsuskaitseameti inspektorite hinnangul on Pilstvere kalmistu viimaste aastate jooksul teinud läbi suure muutuse paremuse poole, on mitmeid teemasid, mis vajavad kiiremat või vähem kiiremat lahendust.

2012-2014 sai Pilstvere kogudus toetust avaliku heakorra (sh kalmistu) arendamiseks. Nii saab just tänu neile projektirahadele muretsetud hädavajalikkude tehnikat kalmistu hooldamiseks; ettevalmistatud kalmistu eeskirjad, välja antud kalmistut puudutav trükis. Muinsuskaitseameti toel saab valmis kalmistu inventeermisdokument koos plaanide ning kirjeldustega.

Kogudus tänab kõiki panustajaid ja kutsub kihelkondlasi kaasa rääkima kalmistu terviklikus arengus, kas siis vaimulikult nõobist kinni võttes või kantseleist läbi astudes.

 EESTI-SWEITSI KOOSTÖÖPROGRAMM
ESTONIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME

HERMANN KALMUS
Pilstvere koguduse
vaimulik

 KÜSK Kodanikuühiskonna
Sihtkapital

**Suvekohvik „Ingel“ avab oma 6. hooaja
Pühapäeval 1. juunil, kell 14.00**

- Uued tooted (salatid, pirukad.)
- Endiselt head kohvijooigid ja kokteilid
- Oma postkaardid ja Pilstvere küünlad
- Suvised terrassikontserdid

Oleme avatud iga päev ilusa ilmaga 12-21

Külastades kohvikut,
toetad Pilstvere Noortetööd!
Facebook: suvekohvik „Ingel“

Vaba Tahte Ülistus

30. aprillil kell 20.00 Pilstvere kirikus

Silver Sepp & Pilstvere Noored

♥ Karge kirik. Soojas südames Marie-Helene

Soovi korral annetus Pilstvere Noorte tegevuse toetuseks

Võhma uisuväljak

- Sünnipäevad/klassiõhtud
- Vaba aeg pere, sõprade või töökaaslastega
- Aastaringne liug ja hokimäng
- Batuut ja suured legoklotsid
- Kartautod, koroon, lauajalgball
- Väike kioskimüük

N-R 14-18, L-P 12-18
Teised ajad kokkuleppel:
tel. 5196 3375

Sissepääs: laps 1 euro/täiskasvanu 1,50 euro
Uiuslaenus 1 euro
Gruppidele eripakkumised
Facebook: Võhma Uisuväljak

Eesti Piimandusmuuseum Imaveres kutsub

01. mail, neljapäeval: Maaturismi Avatud Uste Päev
Muuseumipiletiga saab kahte töötuppa:
kl 12.00 Võitegu ja koorelahutamise
kl 15.00 Sõirategu
kl 17.00 ansambel „NAIZED“ Masinasaal (Pääse 5/3 eurot)

17. mail, laupäeval kell 18.00 – 22.00 Muuseumiöö: „Öös on tähti“
* piimateemalised töötoidad
* lastele mängud
* külas Eesti Piimanduse Ajaloo Täht – Arno Kannike
Üritus on tasuta

07. juunil kell 10.30 Piimapäev Eesti Piimandusmuuseumi pargis
* piimatooted uudetset retseptides (testimine ja kaasaost)
* kultuuriprogramm

Jooksvat avatud muuseum ja toimuvad koolitused
Rohkem infot: tel 389 7533 / 503 3888 www.piimandusmuuseum.ee

TEEME ÄRA!
Talgud kihelkonnas:

Teeme ära!

29.04 kell 17:00 Talgud Kõo lasteaia

01.05 kell 11:00 Talgud Pilstveres

01.05 kell 11:30-18.30 Imavere Viinakõõgi talu talgud

01.05 kell 11:00 Talgud Võhma tervisepargis

01.05 kell 12:00-15:00 Imavere Noorte talgud „Teeme Ära!“

02.05 kell 09:00-12:00 Võhma Gümnaasiumi heakorral talgud

03.05 kell 10:00-13:00 Talgud Koksvere külas

03.05 kell 10:00-16:00 Eistvere Mõisapargi korrastamine

03.05 kell 10:00-18:00 Villevere küla talgupäev

03.05 kell 10:00-18:00 Kurla küla silt: talgupäev

03.05 kell 10:00-18:00 Imaverest Eistvereni prügivabaks!

04.05 kell 10:00-18:00 Kabala küla talgupäev

VÕHMA VALGUSE VABRIK

Kuidas valmistada käsitööküünlad? Tule meid vaatama - lugu kuulama - kätt proovima

Ekskursioonid gruppidele eelneval kokkuleppel

Kontakttelefon:
437 7075 / 5340 3732
Vaata kodulehte:
www.valgusevabrik.ee

Rahvusvaheline talgulaager

Koostöös EstYes'iga toimub Pilstveres 11.-24. augustini 2014 rahvusvaheline vabatahtlike talgulaager.

Firmad, vabaihendused ja eraisikud, kes soovivad endale talguabilisi, on oodatud ühendust võtma
55 32 789 Hermann Kalmus

VANAEMADE ÜHISKODU

mõistlikult jaotatud majanduskulud, hool, turvalisus ja hea seitskond.

Üürile anda 2 tuba, lisandub üldkasutatav pind: möbleeritud köök, elutuba, dušš/WC - kokku 45 m².

Oma toa saab oma soovi järgi sisustada.

Lisavõimalused
* tellida kooliköögist regulaarselt lõunasööki suppi või praadi.
* perearst viieminutilise jalutuskäigu kaugusel
* lähedal aktiivne ja tegus pensionäride päevakeskus
* lisaabi kokkuleppel ühiskodu perenaisega.

Ootame Sind
Elke Wüthrich
Tel. 5196 3375
MTÜ Sinule

VÕHMA LINNAMUSEUM OOTAB KÜLLA

* linnapeade tuba
* ajaloolised faktid, teated, esemed Võhma kohta

Muuseumis räägib ja tutvustab hr Endel Rõuk

Erikokkulepped ja info
tel: 43 77 607
Asukoht:
Võhma linn, Tallinna tn 15.
Avatud N 14-17

Rohkem infot piirkondadest:

Imavere kultuurimaja:
Reima Nõmmik tel: 3897595
Kõo valla kultuurijuhut
Eda Piilmann tel: 5301 2279
Võhma Vaba Aja Keskus:
Silvia Murro tel: 5251635
Kabala Rahvamaja juhataja
Reinika Tatter tel: 5300 3987
Pilstvere koguduse vaimulik
Hermann Kalmus tel: 55 32 789

2014 sündmused kihelkonnas

APRILL

14-20.04 Südamenädal Kabalas: E-Rahvatantsu päev, T-18:00 Liana Vahtra tervisliku toitumise loeng, K-treeningu päev, N-Kabala matkamäng, P-kell 11:00 tooršokolaadi koolitus

15.04 Kirivere kooli omaloomingupäev „Rahvuslik Playbox“

16.04 kell 10:00 Järvamaa algklasside näitemängupäev Kabala mõisas.

17-19.04 Järva ringkonna kodutütardes spordilaager Kabala spordihoones/ Kabala Rahvamajas

18.04 kell 18:00 Suur Reede Palvus Pilstvere suures pastoraadis

19.04 kell 19:00 Võhma Vaba Aja Keskuses Rassijate etendus „Mees, naine ja kontsert“

19.04 kell 23:45 Vaikne Laupäev. Kesköö palvus Pilstvere kirikus

20.04 kell 11:45 Võhma liikumispäev: kaarhalli juurest: line-tants ja matk ümber linna

20.04 kell 13:00 Ülestõusmispüha jumalateenistus Pilstvere suures pastoraadis

20.04 kell 11:00 Munadepüha perehommik Kabala Rahvamajas- Osavõtutasu 1 EUR.

20.04 kell 11:00 Kabala Rahvamajas Tooršokolaadi koolitus- Osavõtutasu 10 EUR.

21.04 Imavere valla laste lauluvõistlus „Imavere laululind“

23.04 Kabala Laululind 2014 Kabala mõisas

23.04 kell 19:00 Kabala Jüriöö jooks

23.04 kell 18:00 Kõo-Pilstvere jüriöö jooks NB! Sel aastal osalevad ka väikesed jooksjad

29.04 Tantsupäev Imavere rahvamajas. Ootame kõiki ühistantsule, hoolimata vanusest/ tantsustiili eelistusest. Esinemise soovist teatada Inga Väli 5621 1759/Reima Nõmmik 5647 1501

30.04 kell 20:00 Pilstvere kirikus „Vaba Tahte Ülistus“: Silver Sepp & Pilstvere Noored

MAI

01.05 kell 11:00-17:00 Imavere Piimandusmuuseumis: Maaturismi avatud uste päev

02.05 kell 20:00-00:00 noortepidu Võhma Vaba Aja Keskuses: „Wafence&DJMunster“. Pilet 2€.

07.05 kell 18.00 emadepäevale pühendatud tantsupäev Võhma Gümnaasiumis

09.05 emadepäev Pilstvere Rahvamajas: Põrpijate etendus „Kilplaste lood“ ning kontsert

17.05 kell 17-22.00 Imavere Piimandusmuuseumi: Muuseumiöö, „Öös on tähti“

23.05 Võhma lasteaia lõpupidu

24.05 Kõo kevadlaul

28.05 Võhma Gümnaasiumi Olümpia

29.05 Pilstvere kihelkonna LASTE PÄEV Pilstvere rahvamajas „Muster meeles, laste keeles“

30.05 kell 17:00 Kõo lasteaia lõpupidu Pilstvere rahvamajas

JUUNI

01.06 kell 11:00 Võhma lastekaitsepäeva tähistamine staadionil ja MTÜ Kanarbiku

5. Lillepäev kell 10-16 Võhma Vaba Aja Keskuse juures

01.06 kell 14:00 suvekohvik „Ingel“ 6. hooaja avamine. Suvised terrasskontserdid.

07.06 kell 10:00 Imavere Piimandusmuuseumi muusikaline hoovil

08.06 kell 13:00 Leeripüha. Nelipüha jumalateenistus Pilstvere kirikus

14.06 kell 13:00 Juuniküüditamise mälestusteenistus kivikangrul

14.06 kell 14:00 Imavere Põhikooli lõpuaktus

14.06 Kirivere kooli lõpuaktus

14.06 Kabala Küla ja Naabrite päev. Simman ansambliga Melody.

20.-21.06 Pilstvere Noorte muusikalaager suures pastoraadis

20.06 Võhma Gümnaasiumi lõpupeod (9. klass kell 14.00, 12. klass kell 16.00)

22.06 Jaanituli Imavere kõrtsi hoovil: tantsuks ansambel „Eesti Mees“

23.06 Jaaniku jalgpall Pilstveres: kohtuvad kihelkonna meeskonnad

Võidutule vastuvõtmine ja valla küladesse saatmine Kõo valla hoovil

23.06 Jaanituli Käsukonna kultuurimaja pargis Tantsuks ansambel „Merve“

23.06 Jaanik Kurlas

23.06 Jaanik Pilstveres

23.06 Viljandimaa Maakaitsepäev Võhmas

JUULI

24-27.07 Viie sõprusvalla päevad Kõos

25.07 Öhtune terrasskontsert suvekohvikus „Ingel“

26.07 Kabala 48. laulu- ja tantsupidu. Simman ansambliga Folkmeister

26.07 Pilstvere rahvamaja laval kontsert väliskülalisega

27.07 Kalmistupüha: kell 11:00 Arussaare kalmistul, kell 13:00 Pilstvere kalmistul

juuli viimane või augusti esimene laupäev –Lõikuspidu Hermannil külalplatsil

AUGUST

01-02.08 Võhma Linna päevad ja Keskk-Eesti laat 1.08 Hellad Velled ja 2.08 Apelsin

August – November: Imavere Noorte „Kinokohvik“

09.08 kell 12:00 Eistveres Leivapäev

11-24.08 Rahvusvaheline talgulaager Pilstveres. Info: Hermann Kalmus 55 32 789

15.-17.08 IX rahvusvaheline kartulitruki festival Kabala rahvamajas

23.08 Memento kokkutulek Pilstvere kivikangrul

23.08 kell 20:00 Suvelõpu simman Kabala lauluväljakul

23.08 kell 21:00 kirikukontsert. Seejärel muinastuled järvel ja järve ääres.

30.08 Muinastuledeöö Kabala laululaval

SEPTEMBER

14.09 Vanavanemate päeva tähistamine Kabalas

Juurikalaat: Võhma juurikas

OKTOBER

04.10 kell 11:00 Pilstvere kihelkonna eakatepäev Võhmas

11.10 kell 20:00 Lõikuspüha stiilõhtu „täpiline“ ansambliga EestiMees. Pilet 5 EUR

12.10 kell 13:00 Lõikustänapüha jumalateenistus Pilstvere kirikus. Koguduse tänapäev.

23.10 Türi valla 9. sünnipäeva kontsert-aktus Kabala mõisas

NOVEMBER

02.11 Hingedepäeva kontsert Kabala Rahvamajas

02.11 kell 18:00 Hingedepäev Pilstvere pastoraadis koos külalisega

07.11 Kabala Raamatukogu 90

09.11 Isadepäeva tähistamine Kabalas

29.11 Andresepäev Pilstvere Kihelkonna päeva üritus Pilstvere rahvamajas. Korraldaja Imavere vald

30.11 Advendiaja alguse tähistamine ja kuusetulede süütamine Türi, Oisus, Kabalas

DETSEMBER

01.12 Esimese adventi tähistamine Imaveres, Hermannis, Käsukonnas

dets. Imavere Jõululaat. Info Imavere rahvamaja tel. 389 7595

12-13.12 Pilstvere Jõulumaa: korraldaja MTÜ Pillistfer (pilstvere.ee)

13.12 Pärilpäev Kabala Rahvamajas

19.12 kell 19:00 Imavere Valla aastapäeva pidu. Tunnustamine, kontsert, tantsuõhtu

21.12 Kõo valla adventikontsert Pilstvere Rahvamajas

24.12 kell 17:00 Jõuluõhtu jumalateenistus Pilstvere kirikus

25.12 kell 13:00 Perejumalateenistus Pilstvere suures pastoraadis

31.12 Aastavahetuse trall Kabalas